

Nr 778

Av fru **Kristensson** och herr **Björkman**, om *flyttningsbidrag till nyutexaminerad arbetssökande.*

Examinationen från universitet och högskolor har ökat mycket kraftigt under de senaste åren. För de närmaste åren har vi att se fram emot en fortsatt stegrad ökningstakt. Den största utbudsökningen faller på grupperna humanister och samhällsvetare. Beräkningar gjorda av statistiska centralbyrån belyser utvecklingen. 1968/69 examinerades ca 9 300 vid universitet och högskolor, varav 3 600 vid humanistisk och samhällsvetenskaplig fakultet. Motsvarande siffror beräknas 1973/74 vara 19 900 och 10 100.

Den ovan skisserade utvecklingen kommer att skapa störningar på arbetsmarknaden. Redan nu märks en viss initialarbetslöshet bland nyexaminerade, som bl. a. yttrar sig i en ökad benägenhet att stanna kvar vid utbildningsanstalterna och »övermeritera» sig. Värdet av denna »övermeritering» är ofta diskutabel, och som ytterligare konsekvens medför den en ökad studieskulsättning.

Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) är uppmärksam på de problem som är att vänta och planerar därför en rad åtgärder med utgångspunkt från styrelsens program för arbetskraft med längre utbildning antaget i juni 1968. Bland de åtgärder AMS bedömt som mycket angelägna är möjligheten att ge flyttningsbidrag till nyexaminerade. AMS har i sina anslagsäskanden för budgetåret 1970/71 föreslagit att flyttningsbidrag skall kunna utgå till nyexaminerade som inte kan erhålla arbete på utbildnings- eller hemorten, då arbetsmarknadsmässiga skäl för en omflyttning i övrigt föreligger.

AMS har i motiveringarna för sitt förslag pekat på ett antal väsentliga faktorer. För det första konstateras att de eftergymnasiala utbildningsanstalterna är koncentrerade till ett litet antal orter, där endast en del av de nyutbildade kan erbjudas sysselsättning. Ett kraftigt stegrad behov av interlokala förmedlingsåtgärder väntas, och omflyttningsverksamheten bör därför stödjas och underlättas. För det andra har det visat sig att en omflyttning i många fall försvårats eller hindrats av att dessa arbetstagare ofta är i en bekymmersam ekonomisk situation.

En flyttning innebär att de måste låna medel för att klara kostnaderna i samband med denna. AMS' motiveringar talar mycket starkt för en möjlighet att införa flyttningsbidrag till nyexaminerade.

I detta sammanhang bör uppmärksammas en annan sida av problematiken. Ur många aspekter är det nödvändigt att alla regioner skall ha samma möj-

lighet att rekrytera arbetskraft med längre utbildning, vilket inte är fallet nu. Problemen med att få tillräckligt med lärarpersonal i Norrland m. fl. regioner är ett välbekant exempel. Situationen belyses ytterligare av de ovan berörda svårigheterna att genomföra omflyttningar. För regioner som ligger långt från utbildningsanstalterna skulle ett införande av flyttningsbidrag för nyexaminerade verksamt bidra till att undanröja svårigheterna i rekryteringen av arbetskraft med längre utbildning.

Åberopande det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av anslagsfrågor beträffande arbetsmarknadspolitiken måtte besluta att flyttningsbidrag skall kunna utges även till nytexaminerade arbetsökande som icke kan få arbete på utbildnings- eller hemorten.

Stockholm den 28 januari 1970

Astrid Kristensson (m)

Folke Björkman (m)
